

Fusk vid examination. Handläggning, påföljder och erfarenheter vid Växjö universitet

Med **fusk** avses att tentanden medvetet försökt att vilseleda examinatoren vid tentamen. De vanligaste formerna av fusk är

- Att tentanden vid salstentamina utnyttjar otillåtna hjälpmedel
- Att tentanden vid uppsatser eller motsvarande samarbetar när detta inte är tillåtet
- Att tentanden vid uppsatser eller motsvarande kopierar delar av andra uppsatser, avhandlingar eller texter från Internet utan att ange källan

Av ovanstående framgår att det är mycket viktigt för examinatoren att skriva examensanvisningarna så tydliga att inga missförstånd uppstår. Det som är tillåtet vid examenstillfälle, t.ex. att samarbeta med kurskamrater, kanske inte är det vid ett annat tillfälle. Det är **examinatorns ansvar** dels att examensanvisningarna är skriftliga och dessutom tydliga. Det är **tentandens (studentens) ansvar** att följa anvisningarna.

Handläggning av misstanke om fusk

Endast de hjälpmedel som anges enligt anvisningarna inom respektive tentamina är tillåtna. Vid misstanke om fusk skall examinator anmäla händelse till rektor tillsammans med namn och personnummer samt en skriftlig beskrivning av händelsen.

Vid salstentamen gäller att skrivvaktens skall kontrollera att inga otillåtna hjälpmedel finns tillgängliga. Tillåtna hjälpmedel skall framgå av respektive skrivning. Studenterna är skyldiga att visa upp papper och hjälpmedel under skrivningens gång. En skrivande får inte avvisas från eller tvingas avbryta skrivningen på grund av misstanke om fusk. Tentanden får fortsätta att skriva även om misstanke finns. Namn och personnummer samt händelseförloppet antecknas av skrivvakten och överlämnas till examinatoren som i sin tur gör anmälan till rektor.

Oavsett examinationsform gäller att rektor gör en särskild utredning av det inträffade äger rum efter examination. Den innebär att rektorn låter såväl examinatoren som studenten redogöra för sin syn på anmälan. Enligt högskoleförordningen skall därefter rektor besluta om ärendet skall

1. lämnas utan vidare åtgärd
2. föranleda varning av rektor eller
3. hänskjutas till disciplinnämnd för prövning.

Nästan alla anmälningar om misstanke om fusk avgörs vid Växjö universitet i disciplinnämnden, för att garantera en så rättssäker bedömning som möjligt av ärendet för alla inblandade parter. **Disciplinnämnden** är en obligatorisk nämnd vars befogenheter regleras av Högskoleförordningen, 10 kap § 3-14.

Disciplinnämnden är en partssammansatt nämnd som består av rektor (ordförande), en lagfaren ledamot (hämtad från det allmänna rättssystemet), en lärarrepresentant samt två studeranderepresentanter.

Påföljder

De disciplinära åtgärder som en student kan drabbas av till följd av fuskförsök är varning eller avstängning upp till sex månader. Om nämnden beslutar om avstängning skall detta tillämpas omedelbart, om inte annat föreskrivs i beslutet. Avstängning innebär att den dömde inte har rätt att följa undervisning, tentera eller delta i universitetets organ. Studenten mister rätten att få studiemedel eller studielån under avstängningstiden.

Disciplinärenden 2002-2004

Nedan följer en genomgång av alla ärenden angående fusk, som disciplinnämnden fattat beslut om under perioden 2002-2004.

Ärende 2002	Beslut
Misstanke om försök att vilseleda vid skriftlig tentamen genom att medföra otillåtna hjälpmedel i form av noteringar i handflatan. (Dnr 892/2002-57)	<i>Varning</i> Nämnden finner det utrett att studenten haft otillåtna anteckningar tillgängliga under tentamen och dessa kunnat vara till hjälp. Nämnden finner vid en samlad bedömning av omständigheterna att påföljden kan stanna vid en varning.

Ärenden 2003	Beslut
1) Misstanke om försök att vilseleda i samband med examination genom att hel uppsats kopierats från Internet. (Dnr 79/2003-57)	<i>Avstängning en (1) månad</i> Nämnden finner genom studentens erkännande och utredningen i övrigt klarlagt att studenten försökt vilseleda.
2) Misstanke om försök att vilseleda i samband med hemtentamen genom att delar klistrats in direkt från webbsidor i rapporten utan att källhänvisning angetts. (Dnr 102/2003-57)	<i>Ärendet lämnas utan åtgärd</i> Vid en samlad bedömning anser nämnden att studentens förklaring att det skett av misstag får godtagas.
3) Misstanke om försök till fusk genom att ta med otillåtna minnesanteckningar in i skrivsalen. (Dnr 158/2003-57)	<i>Varning</i> Nämnden finner med hänsyn till särskilda omständigheter att påföljden kan stanna vid en varning.

Ärenden 2003, fortsättning	Beslut
4) Misstanke om otillåtet samarbete vid en "överdagenskrivning". (Dnr 162/2003-57)	<i>Varning</i> Nämnden finner vid en samlad bedömning av omständigheterna – bl.a. studenternas ovana vid universitetsstudier och det speciella skrivningssättet - att påföljden kan stanna vid en allvarlig varning.
5) Misstanke om försök att vilseleda i samband med examination genom att delar av uppsatsen kopierats från Internet. (Dnr 372/2003-57)	<i>Avstängning en (1) månad</i> Nämnden finner att studenten försökt vilseleda vid inlämnandet av examensuppgift på så sätt anmälan gör gällande.
7) Misstanke om försök att vilseleda i samband med framläggande av magisteruppsats som till stora delar har likalydande, eller nästintill likalydande text som doktorsavhandling framlagd vid annat universitet 1997. (Dnr 493/2003-57)	<i>Två studenter avstängda i tre (3) månader</i> Nämnden finner att två studenter har försökt vilseleda vid framläggande av mageruppsats på så sätt anmälan gör gällande. <i>Den tredje studenten friad</i> Nämnden finner att den tredje studenten ej avsiktligt medverkat. Studenten har dock visat grov oaktsamhet men detta är inte tillräckligt för disciplinär påföljd.
8) Misstanke om försök till fusk genom otillåten samverkan vid individuell tentamen. (Dnr 577/2003-57)	<i>Varning</i> Rektor finner, efter samråd med disciplin-nämndens lagfarne ledamot, vid en samlad bedömning av omständigheterna, bl.a. ovana vid universitetsstudier och det speciella skrivningssättet, att påföljden kan stanna vid en varning.
9) Misstanke om försök att vilseleda i samband med examination genom att använda studiekamrats inloggningsuppgifter och därefter kopierat dennes delsvar. (Dnr 623/2003-57)	<i>Avstängning en (1) månad</i> Nämnden finner genom studentens erkännande och utredningen i övrigt klart att studenten försökt vilseleda vid inlämnande av tentamensuppgift på så sätt anmälan gör gällande.
10) Misstanke om försök att vilseleda i form av otillåtet samarbete i samband med inlämnande av programmeringsuppgift. (Dnr 641/2003-57)	<i>Ärendet lämnas utan åtgärd</i> Nämnden finner det inte styrkt att studenterna haft för avsikt att vilseleda.

Ärenden 2003, fortsättning	Beslut
11) Misstanke om försök att vilseleda i samband med inlämningsuppgift genom att lämna in en bearbetad version av text skriven av en annan student vid ett tidigare tentamenstillfälle. (Dnr 702/2003-57)	<i>Avstängning en (1) månad</i> Nämnden finner genom studentens erkännande och utredningen i övrigt klart att studenten försökt vilseleda vid inlämnande av tentamensuppgift på så sätt anmälan gör gällande. (Studenten överklagade till länsrätten. Avslag.)
12) Misstanke om försök att vilseleda i samband med skriftlig tentamen genom att i sin portugisisk-engelska ordbok haft intejpat blad med definitioner och förklaringar. (Dnr 882/2003-57)	<i>Avstängning en (1) månad</i> Nämnden finner genom studentens erkännande och utredningen i övrigt klart att studenten försökt vilseleda vid inlämnande av tentamensuppgift på så sätt anmälan gör gällande.
13) Misstanke om försök att vilseleda i samband med skriftlig tentamen. Studenten ertappades med en handskriven lapp i sitt medtagna lexikon. (Dnr 930/2003-57)	<i>Ärendet lämnas utan åtgärd</i> Omständigheter tyder på att studenten haft för avsikt att fuska men övervägande skäl talar för att studentens uppgifter är riktiga. Nämnden finner därför att studenten inte haft för avsikt att vilseleda. (Två ledamöter reserverar sig mot beslutet.)

Ärenden 2004	Beslut
1) Misstanke om försök att vilseleda i samband med skriftlig individuell examinationsuppgift genom att ha lämnat innehållsmässigt identiskt material med annan examinationsuppgift. (Dnr 20/2004-57)	<i>Avstängning sex (6) veckor</i> Nämnden finner genom studentens erkännande och utredningen i övrigt klart att studenten försökt vilseleda vid inlämnande av tentamensuppgift på så sätt anmälan gör gällande.
2) Misstanke om försök att vilseleda i samband med examinationsuppgift. Inlämnade uppgifter bestod av textmassor inhämtade från Internet. (Dnr 33/2004-57)	<i>Avstängning en (1) månad</i> Nämnden finner att studenten försökt vilseleda vid inlämnandet av examensuppgift på så sätt anmälan gör gällande.
3) Misstanke om försök att vilseleda i samband med examinationsuppgift. Inlämnad text till stora delar hämtad från en text skriven av annan student. (Dnr 37/2004-57)	<i>Avstängning en (1) månad</i> Nämnden finner att studenten försökt vilseleda vid examination på så sätt anmälan gör gällande.

Ärenden 2004, fortsättning	Beslut
4) Misstanke om försök att vilseleda i samband med examination genom att kopiera nästan hela uppsatsen från Internet. (Dnr 115/2004-57)	<i>Avstängning sex (6) veckor</i> Nämnden finner genom studentens erkännande och utredningen i övrigt klart att studenten försökt vilseleda vid examination på så sätt anmälan gör gällande.
5) Misstanke om försök att vilseleda i samband med examination genom att kopiera nästa hela sin uppsats från Internet. (Dnr 116/2004-57)	<i>Avstängning två (2) månader</i> Nämnden finner att studenterna försökt vilseleda vid examination på så sätt anmälan gör gällande.
6) Misstanke om försök att vilseleda i samband med hemtentamen genom otillåtet samarbete. Tentamenssvar som skickats in har varit i stort sett identiska. (Dnr 242/2004-57)	<i>Den ene studenten avstängd i två (2) månader</i> Nämnden finner genom studentens erkännande och utredningen i övrigt klart att studenten försökt vilseleda vid examination på så sätt anmälan gör gällande. <i>Den andre studenten friad</i> Studenten förnekar bestämt medverkan till fusk. Då det inte kan uteslutas att studiekamraten obehörigen fått tillgång till studentens tentamenssvar, finner nämnden det inte styrkt att studenten avsiktligt deltagit i otillåtet samarbete.
7) Misstanke om försök att vilseleda i samband med hemtentamen genom otillåtet samarbete. (Dnr 251/2004-57)	<i>Anmälan lämnas utan åtgärd</i> Likheter i tentamenssvaren är inte tillräckligt särpräglade för att kunna anses styrka otillåtet samarbete.
8) Misstanke om försök att vilseleda i samband med hemtentamen genom otillåtet samarbete. (Dnr 252/2004-57)	<i>Den ene studenten avstängd i tre (3) månader</i> Nämnden finner genom studentens erkännande och utredningen i övrigt klart att studenten försökt vilseleda vid examination på så sätt anmälan gör gällande. Studenten har kopierat studiekamrats hemtentamen på en diskett och presenterat svaren som sina egna. <i>Den andre studenten frias</i> Studenten har inte till någon del medverkat i otillåtet samarbete.
9) Misstake om försök att vilseleda i samband med salstentamen genom att ta med sig otillåtna minnesanteckningar in i skrivsalen. (Dnr 262/2004-57)	<i>Avstängning två (2) månader</i> Nämnden finner genom studentens egna uppgifter och utredningen i övrigt klart att studenten försökt vilseleda vid examination på så sätt anmälan gör gällande. Nämnden finner det utrett att studenten haft otillåtna anteckningar tillgängliga under

	tentamen och att dessa kunnat vara till hjälp.
Ärenden 2004, forts	Beslut
10) Misstanke om försök att vilseleda i samband med individuell hemtentamen genom otillåtet samarbete. (Dnr 316/2004-57)	<i>Anmälan lämnas utan åtgärd</i> Nämnden finner att det inte gått att utreda att NN och YY eller någon av dem samarbetat på ett otillåtet sätt i samband med individuell hemtentamen.
11) Misstanke om försök att vilseleda i samband med skriftlig tentamen genom otillåtet hjälpmedel. (Dnr 331/2004-57)	<i>Avstängning tre (3) månader</i> Nämnden finner det utrett att studenten haft otillåtna anteckningar tillgänga undertentamen och härigenom försökt vilseleda vid inlämnande av tentamensuppgift.
12) Misstanke om försök att vilseleda i samband med inlämningsuppgift genom otillåtet samarbete. (Dnr 363/2004-57)	<i>Varning</i> Nämnden finner att de sju studenterna gjort sig skyldiga till otillåtet samarbete genom att lämna in examensuppgift utan att upplysa om detta. Nämnden finner vid en samlad bedömning av omständigheterna att påföljden kan stanna vid en varning
13) Misstanke om försök att vilseleda i samband med inlämningsuppgift genom otillåtet samarbete. (Dnr 364/2004-57)	<i>Anmälan lämnas utan åtgärd</i> Nämnden finner att studenterna har samarbetat på ett inte tillåtet sätt. Mot deras bestridande är det dock inte visat att de handlat med uppsåt.
14) Misstanke om försök att vilseleda i form av plagiat i samband med inlämningsuppgift vid omtentamen (Dnr 466/2004-57)	<i>Anmälan lämnas utan åtgärd</i> Rektor, tillsammans med disciplinnämndens lagfarne ledamot, beslutar lämna anmälan utan åtgärd.
15) Misstanke om försök att vilseleda i form av plagiat i samband med examinationsuppgift. (Dnr 467/2004-57)	<i>Avstängning två (2) månader</i> Nämnden finner att studenten försökt vilseleda vid examination på så sätt anmälan gör gällande
16) Misstanke om försök att vilseleda i form av plagiat i samband med inlämningsuppgift. (Dnr 496/2004-57)	Pågående ärende
17) Misstanke om försök att vilseleda i form av plagiat i samband med inlämnande av kandidatuppsats. Dnr 507/2004-57	Pågående ärende

Allmänt kan sägas om de fall där nämnden (eller rektor i samråd med den lagfarne ledamoten) lämnat ärendet utan åtgärd, att det ofta har handlat om situationer där examinationsanvisningarna varit så oklara att nämnden inte kunnat fastslå att tentanden i fråga medvetet vilsefört examinatorn.